

Використання підходу векторних авторегресій у дослідженні фінансових показників комерційних банків

Маринич Т.О., старший викладач; Гец К.В., студент
Сумський державний університет, м. Суми

В умовах макроекономічної та фінансової нестабільності особливої актуальності набуває вибір методик та моделей для отримання адекватних та достовірних прогнозів, а також встановлення взаємозв'язків між досліджуваними змінними.

В якості статистичної емпіричної бази було використано щоквартальну звітну інформацію про чистий процентний дохід публічного акціонерного товариства «Укрсоцбанк» [1], щоквартальну інформацію про офіційний валютний курс УАН/USD та номінальний ВВП у фактичних цінах [2] за 2009-2014 роки.

За процедурою Енгла-Грейнджера [3] проведено аналіз систем взаємопов'язаних часових рядів. Перевагою цього підходу є можливість використання малої вибірки статистичних даних, приведених до стаціонарного вигляду. Згідно результатів тесту Йохансена щодо відсутності коінтеграційних векторів, механізмів, що забезпечують довгострокову рівновагу між досліджуваними змінними не виявлено. Проведено аналіз динамічного впливу збурень (шоків) в системі незалежних регресійних рівнянь моделі векторної авто регресії (VAR) на підставі функцій імпульсних відгуків та декомпозиції дисперсії помилок прогнозу ендогенних змінних. Досліджено прогнозні сценарії динаміки процентних доходів банківської установи в залежності від різних траєкторій змінних обмінного курсу та ВВП країни. Адекватність отриманої моделі підтверджується критеріями вибору Акаїке (*Akaike Information Criterion, AIC*) та Шварца (*Bayesian Information Criterion, SC/BIC*), значущими F і t статистиками, відповідними тестами на нормальність, гомоскедастичність та відсутність автокореляції залишків моделі.

1. Офіційни сайт ПАТ «Укрсоцбанк»: <http://www.unicredit.ua/>
2. Офіційни сайт НБУ: <http://www.bank.gov.ua/>
3. В.И. Суслов, Н.М. Ибрагимов, Л.П. Тальшева, А.А. Цыплаков, *Эконометрия* (Новосибирск: НГУ: 2005).